

PWS 2627

FILM

Handleiding

Bronnen:

Stichting Bekijk 't

Documaken Filmfestival

Film in je vak

Netwerk Filmeducatie

Studio Binder

Inleiding

Doel van het profielwerkstuk

"Samen met een medeleerling voer je een uitvoerig onderzoek uit voor een of twee examenvak(ken) en in het eindexamenjaar presenteren jullie je conclusies."

Dit hele proces doe je zo **zelfstandig** mogelijk. Op deze manier kun je laten zien dat je in staat bent je **in te lezen** in een onderwerp, zelfstandig een **onderzoek uit te voeren**, **bronnen** te raadplegen, **experimenten** te doen, **conclusies** te trekken en je bevindingen op genuanceerde wijze te presenteren.

Daarnaast moet je je **organisatorische** vaardigheden inzetten, **samenwerken** en **tegenslagen kunnen overwinnen**. Het zijn belangrijke vaardigheden die je nodig hebt bij je vervolgstudie."

- Je sluit het PWS af met een cijfer dat als combinatiecijfer op de cijferlijst bij je diploma komt te staan. Combinatiecijfer bestaat uit: CKV – Maatschappijleer – PWS
- Je moet er minstens 80 uur per leerling aan besteden

Film als profielwerkstuk

Jullie hebben ervoor gekozen een profielwerkstuk in film-vorm te maken. In deze handleiding vind je een toelichting van de verschillende onderdelen waar je proces en product aan moeten voldoen en vindt je extra links om de vormgeving van je film goed te kunnen onderbouwen.

Het proces bestaat uit 3 fases, het schriftelijke bestand bestaat uit 6 onderdelen, het praktische werk bestaat uit de film en filmposter. Let op: je film mag **maximaal 10 minuten** duren!

FASE:

mei tot oktober

- 1.1 concept
- 1.2 pre-production

oktober tot en met december

- 2.1 productie
- 2.2 montage

januari

- 3.1 post-production

Schriftelijk (40%)	Praktisch (60%)
conceptplan	film (max 10 min)
research + bronnen	film poster (A2)
scenario/script	
draaiboek	
reflectie	
logboek	

PWS 2627

Fase 1.1

Concept

HOE BEGIN JE?

Je bedenkt **wat** je wilt gaan maken. Je verhaal, je thema, je inhoud. Dit is de drijfveer voor je gehele project. Wat wil je gaan onderzoeken? Kies iets uit waar je nieuwsgierig naar bent en waar je blij van wordt.

Premisse

Je kadert je film onderwerp tot 1 zin of woord. Dit wordt je **premissie**.
Vanuit deze premissie ga je op zoek naar inspiratiemateriaal.
Zowel op basis van vorm als inhoud.

Wat zijn goede uitgangspunten?

Bedenk eerst welke filmvorm je kiest.
Wordt het een fictie film, een documentaire, animatie of een videoclip?

Sta stil bij wat jij al eens hebt gezien

Denk een aan fictiefilms die je zelf hebt gezien, die je goed vond of inspirerend.
Dit kan liggen aan de vormgeving: bepaalde stijkenmerken in cameravoering en montage die jou aanspreken. Je kan ook geïnspireerd raken door de inhoud van een film. Bedenk dan welke aspecten uit het scenario daar invloed op hebben.

Bij documentaires die je hebt gezien, is het ook belangrijk om te kijken wat het doel van de documentaire is, wordt de kijker bijvoorbeeld geïnformeerd of bijvoorbeeld ergens in meegenomen?

Wil je ook je muzikaliteit inzetten? Dan kan dat in de montage worden toegevoegd aan fictie films of documentaires, het helpt vaak bij sfeer of spanningsopbouw. Maar je zou ook een videoclip kunnen maken. Probeer dan eens te kijken naar hoe daar de verhaallijnen, cameravoering en montage in een kortere tijdspanne worden ingezet om de muziek te ondersteunen.

Vanuit deze eerste inspiratiesessie begin je aan het **conceptplan** (zie volgende pagina)

Formuleer een hoofdvraag en mogelijke deelvragen.

Uit de kern van je premissie kan je je hoofdvraag formuleren. Met de deelvragen kan je nuances brengen in de richting waar je op wilt. De hoofd- en deelvragen kunnen gaan zowel over inhoudelijke vragen, als over technische vraagstukken. Je hoofdvraag is de kern van je project, je deelvragen zijn de inhoudelijke of technische side quests die je wilt gaan doen.

CONCEPTPLAN

Uit het conceptplan moeten de volgende drie dingen duidelijk worden:

1. **DOEL:** De betekenis of boodschap. *Wat wil je bereiken bij je publiek en waarom?*
2. **INHOUD:**
Je onderwerp.
Alle feitelijke (achtergrond)informatie moet kloppen en verdiepend onderzocht zijn.
Raadpleeg artikelen, boeken, documentaires, experts, films, musea, optredens, podcasts, voorstellingen, video's etc. Leg alles vast, maak een bronnenlijst in APA-stijl.
3. **VORM:** Hoe ziet het praktische product eruit: *stijl, materiaal, locatie, genre, schetsen, voorbeelden etc. Leg alles vast, maak een bronnenlijst, moodboard.*

Hoe je sommige onderdelen uitwerkt voor docu of fictie verschilt, neem daarom goed de handleiding voor de pre-productie door.

inspiratie & Moodboard (onderdeel van vorm)

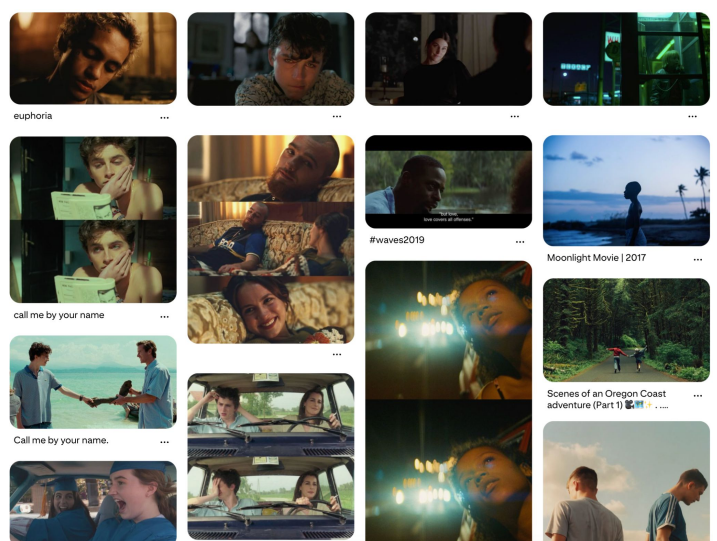
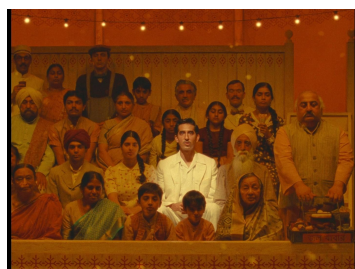
Om je concept filmplan goed te onderbouwen moet je onderzoeken wat er al is gemaakt.

- kijk films die je inspireren m.b.t. vormgeving
- kijk films die je inspireren m.b.t. de inhoud

Noteer welke je hebt gezien en wat je ervan meeneemt in je eigen filmplan

Maak een moodboard van de sfeer die je zelf zou willen neerzetten met je beelden, personen, interviews etc.

Je kan hiervoor gebruik maken van afbeeldingen via google, www.pinterest.com of van www.film-grab.com: deze website heeft van een heel groot aantal films *stills* beschikbaar die je gratis kan downloaden om in een moodboard te plaatsen.

PWS 2627

Fase 1.2

Pre-productie

Documentaire

Documentaire is non-fictie, dus gebaseerd op de werkelijkheid.

Wel kun je verschillende vormen van documentaire stijlen onderscheiden en dus ook voor jouw documentaire een doordachte keuze maken. Ook de rol van de documentairemaker zelf is belangrijk. Komt de maker in beeld? Zijn de zoektocht, ontdekkingen en inzichten van de maker onderdeel van de film? *Belangrijk is dat de documentaire geen 'spreekbeurt' is maar dat alle beelden écht een verhaal vertellen*

- **Observerend** → De camera observeert de werkelijkheid als een 'vlieg op de muur' zonder in te grijpen of commentaar te geven.
- **Verklarend** → De traditionele documentaire met een 'voice-over' die beelden ondersteunt en een feitelijk argument opbouwt.
- **Participatief** → De maker is interactief betrokken, stelt vragen en is vaak in beeld.
- **Poëtisch** → Focus op sfeer, emotie en visuele esthetiek in plaats van een chronologisch verhaal.
- **Performatief** → Hier gaat het over een meer subjectief verhaal en de emotionele waarheid van de maker, vaak gaat het over persoonlijke of sociale kwesties.

Denk goed na over welke documentaire vorm jouw onderwerp het sterkst in beeld zal brengen, zoek voorbeelden van short docs die een vergelijkbaar thema hebben en reflecteer op de gekozen vorm om zelf een gedegen keuze te maken. Wanneer je een keuze hebt gemaakt in welke vorm je de documentaire wilt uitwerken, kun je gebruik maken van de website van **Stichting Documaken** om de opbouw uit te werken.

- [Onderwerp uitdiepen](#)
- [Opbouw van je documentaire](#)
- [Creatieve middelen](#).

subgenres binnen documentaire

Natuur → onderwerp hangt samen met natuur en dieren, vaak met indrukwekkende beelden.

Biografisch → het leven van een specifiek persoon of groep, veelal maatschappelijk

Historisch → terugblik op gebeurtenissen in onze geschiedenis

Reis → het ontdekken van andere landen en culturen staat centraal

Misdaad → onderzoek naar waargebeurde misdaden

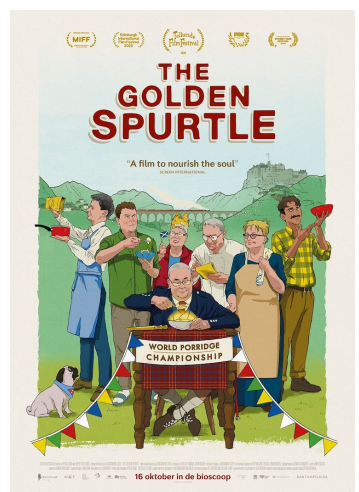
Maatschappelijk → wat meer gaat over ontwikkelingen in de maatschappij

Eigenlijk is alles geschikt om een documentaire over te maken.

Het afgelopen jaar was er een succesvolle documentaire over het WK havermoutpap maken te zien.

Een mooie docu-tip is <https://npo.nl/start/afspelen/king-ridwan>

Daarin zie je dat documentaire ook heel filmisch met fictie elementen kan worden gemaakt. *(goed voorbeeld van een observerende docu)*

Research (onderdeel van inhoud)

Omdat een documentaire gebaseerd is op de werkelijkheid is het belangrijk dat de inhoud feitelijk klopt en betrouwbaar is. Ga op zoek naar kwalitatieve bronnen over je onderwerp, raadpleeg een vakdocent.

Werk dit uit bij de inhoud van je conceptplan en maak gebruik van een bronnenlijst.

Let op: je kan beter teveel informatie hebben en daarna kijken wat daarvan het meest relevant is in de docu voor de kijker, dan dat je te weinig hebt.

Tip! kijk eens in de handleiding van een schriftelijk profielwerkstuk voor tips en tricks bij het onderzoeken en uitwerken van betrouwbare informatie. Maak gebruik van APA bronvermelding.

Interview

In een documentaire kunnen interviews ook een belangrijke rol spelen.

Op de website van **Film In Je Vak** vindt je alle tips & tricks voor het maken van een reportage en het goed voorbereiden van een interview.

<https://filminjevak.nl/tutorials/>

Het kan handig zijn om degene die je interviewt al eens te spreken zonder opname of bijvoorbeeld vooraf al je vragen te sturen, dan kan iemand zich even voorbereiden.

Een gouden tip: laat de camera wat langer draaien, soms zegt iemand net ná het opnemen nog iets interessants

Ook hierin is de keuze van het soort docu belangrijk in de afweging hoe je dit doet.

Als je een informatieve docu maakt is vragen van te voren sturen super, maar als je bijvoorbeeld een performatieve docu maakt is juist die initiële reactie van de geïnterviewde heel belangrijk om op beeld te hebben.

Wanneer je kiest voor een documentaire vorm waar jij als maker onderdeel bent van het eindproduct, vergeet dan niet het proces, gedachtegangen, inzichten, onzekerheden etc. goed in beeld te brengen. Het komt het sterkste over als de kijker wordt meegenomen in de gehele zoektocht. Juist de shots waar je probeert je gedachten op orde te brengen of te formuleren, zullen de authenticiteit van je werk versterken

Doe een **geluidcheck** voordat je een interview begint!

Zorg dat je geluid goed is, maak gebruik van een microfoon of neem iets opnieuw op als je ruis hoort (dan vraag je of iemand zich even wilt herhalen).

A ROLL

Inhoud: Het hoofdverhaal (bijv. een interview, presentator, uitleg).

Vaak de belangrijkste audio (stemgeluid).

Doel is de boodschap overbrengen.

B ROLL

Inhoud: sfeerbeelden, actiebeelden, details, locatie shots.

Ondersteunt de A-roll, maakt de video dynamischer, verbergt cuts in de A-roll.

B-roll is ook geluid!

Denk aan sferische achtergrondgeluiden van het onderwerp

Voorbeeld:

- *Als de A-roll iemand is die vertelt over het strand, is de B-roll een shot van het strand/zee*
- *Er wordt gesproken over skaten, op de achtergrond hoor je de geluiden van een skatepark*

**Voor tips & tricks
voorafgaand aan- en tijdens de opname:
zie shotlist, cameravoering en montage,
in handleiding**

FICTIE

Een fictiefilm is een speelfilm vanuit een (meestal) verzonnen verhaal. Je verzint een verhaal en schrijft een scenario en vervolgens een script. Hierbij zoek je acteurs die een rol gaan spelen.

Je kunt voor je fictiefilm kiezen uit verschillende genres (speelstijlen):

Drama → Realistische personages, diepgaande verhaallijnen en emotionele thema's

Actie → Veel fysieke actie, achtervolgingen en stunts

Thriller/horror → Gericht op het creëren van spanning, angst

Komedie → Gericht om het publiek te laten lachen. Humoristische situaties en personages.

Romantisch → Films die draaien om relaties en liefde.

Art-house → Sferisch, filosofische thema's, lager in tempo.

** Dit is slechts een fractie van filmgenres. Ook worden vaak genres met elkaar gecombineerd. Denk aan een romantische komedie.*

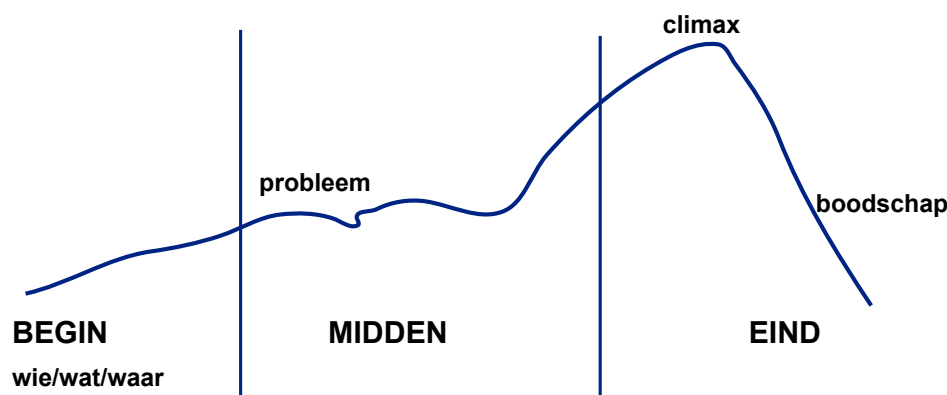
Scenario

Een fictiefilm begint bij het verhaal dat verzonnen moet worden. Je gaat een scenario schrijven. Dit scenario bestaat uit drie delen.

1. Een **begin**: Waarin we kennismaken met het hoofdpersonage die graag iets wil/ iets gaat doen. (De WIE, WAT en de WAAR).
2. Een **midden**: Waar het hoofdpersonage in de problemen komt. Dit probleem bouwt op en wordt steeds erger. Tot aan de climax.
3. Het **einde**: Waarin we zien hoe het afloopt met het hoofdpersonage. Heeft het personage iets geleerd? Wat is de boodschap van het verhaal?

Als je deze verhaallijn hebt uitgedacht kun je nadenken over de teksten en de personages.

Tutorial schrijven van Bekijk 't

Wil je schrijven via een andere verhaalopbouw dan de traditionele? lees dan dit even door <https://filmeducatie.nl/kunst-verhaal>

SCRIPT

Na je scenario kun je nu je dialogen en scènes verder uitwerken. Je gaat je script schrijven. Tijdens het schrijven van je script geef je ook je personages vorm. → denk hierbij aan **spelvormgeving** en **theatrale vormgeving** van Kunst Algemeen

Hoe praat je personage? *bijvoorbeeld deftig of juist erg grof?*

Wat draagt je personage?

Hoe gedraagt het personage zich?

Welke handeling doen je personages tijdens de scène?

Denk ook bij het schrijven van je dialogen aan het *Show don't tell principe*.

Wat kun je je personage laten doen (of wat laat je zien in beeld) wat je vervolgens niet meer hoeft te vertellen. Hierdoor houd je de ruimte voor verbeelding groot bij het publiek. En dat is vaak een stuk interessanter.

Bruno kijkt naar zijn telefoon en kijkt verbaasd op.

BOELE
Ik heb koffie voor je gehaald

BRUNO
(Fronst)
Ik drink geen koffie

Boele en Bruno kijken elkaar vragend aan

Het valt stil

Boele staat op en gaat met Bruno lopen. Ze lachen af en toe.
Maar niet vaak

SHOW DON'T TELL

Film is het uitgelezen medium om te laten zien wat er aan de hand is in plaats van dat het moet worden verteld. Daarbij kun je uitgaan van *Show, don't tell*. Dit is een principe in film en theater waarbij de emoties, relaties en veranderingen **zichtbaar** worden gemaakt door **handeling, beeld en gedrag**, in plaats van door uitleg of dialoog. Dus je personage zegt niet "ik ben boos" maar je zorgt dat alles (de handelingen van je acteurs, de omgeving, de gekozen shots, geluid etc) die emotie in beeld brengen.

Studio Binder uitlegvideo

Deze video toont heel veel verschillende voorbeelden het show don't tell principe in film.

Inspiratie korte films

Kijk eens een aantal korte films van NTR kort hier kun je goed zien dat je echt niet veel minuten nodig hebt om een kwalitatief goed en filmisch fictie verhaal te vertellen

<https://npo.nl/start/serie/ntr-kort/afleveringen>

OPTIONEEL: CASTING

Zodra je script af is kun je op zoek naar acteurs.

Misschien weet je al wie geschikt is voor de rol, misschien moet je nog gericht op zoek.

Een paar praktische tips voor je casting:

- **Weet wie je zoekt.** Schrijf een kort personage profiel. Leeftijd, energie, tempo, uitstraling, geheim. Kijk verder dan alleen uiterlijk: wat moet deze persoon uitstralen als die niks zegt?
- **Casting Call:** Ben in je oproep heel duidelijk wie je zoekt, maar ook **wanneer** je draaidagen zijn en wat de planning wordt.
- Laat je acteurs een korte **motivatie video** opnemen. Met deze “showreel” kun je al zien of iemand de juiste uitstraling heeft.
- **Let op chemie, niet alleen talent.** Een goede acteur is nog niet het geschiktst voor de rol. Doe chemie tests bij sleutelrollen (koppels, familie, rivalen)
- **Laat je acteurs niet acteren. Laat ze “zijn”.**
Geef je acteurs een situatie in plaats van een opdracht.
“*Speel boos*” levert vaak niks op.
“*Je komt erachter dat je beste vriend je heeft bedrogen...*” zorgt ervoor dat je acteurs kunnen reageren. Dat is spelen.
Let op: Kijk wie luistert en reageert in de scene. Niet wie het hardst de aandacht trekt.
- **Regisseer tijdens een auditie.** Geef een kleine regie aanwijzing tijdens de scène en kijk goed: Kan deze acteur schakelen?
Hoe werkt deze acteur met feedback en aanwijzingen van jou?
- **Maak duidelijke afspraken.** Laat je acteurs heel duidelijk weten wanneer ze waar moeten zijn. Leg alle afspraken vast zodat er geen verwarring ontstaat. Stuur de planning en je draaiboek mee.
- **Twijfel niet te lang.** Volg je onderbuik gevoel. Als het klopt ga je er mee door, zo niet zoek je verder. Wacht niet te lang met keuzes maken.

Bij het opnemen van je materiaal maak je beslissingen die invloed hebben op je verhaal.
Dit heeft te maken met de cameravoering.

Netwerk Filmeducatie heeft de specifieke begrippen die daarmee te maken hebben met een uitgebreide toelichting en voorbeelden op hun website staan.

Neem dit door om in jouw shotlist en filmplan te kunnen verwerken.

Camera **AFSTAND**: <https://filmeducatie.nl/kunst-afstand-en-kadrering>

Camera **BEWEGING**: <https://filmeducatie.nl/kunst-beweging>

Camera **STANDPUNT** <https://filmeducatie.nl/kunst-standpunt>

Camera **SCHERPSTELLING** <https://filmeducatie.nl/kunst-scherpstelling>

Daarnaast moet je tijdens de opnames rekening houden met het

Licht → <https://filmeducatie.nl/kunst-licht>

Geluid → <https://filmeducatie.nl/kunst-geluid-en-muziek>

Compositie → <https://filmeducatie.nl/kunst-compositie>

Studio Binder uitlegvideo

Deze video toont heel veel verschillende voorbeelden van compositie in film. Verschillende factoren bepalen de kijkrichting van je publiek.

DOCU & FICTIE:

Shotlist & Storyboard

Een shotlist is een chronologisch overzicht van alle shots van je film.

De shotlist zorgt ervoor dat iedereen weet wat, waar, hoe er gefilmd moet worden.

Dit maak je dus voordat je begint aan de opnamen.

Hieronder zie je een voorbeeld van een shotlist. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat je binnen 1 scène meerdere shots wil filmen, omdat je wisselt van camera-afstand of standpunt, op deze manier houd je het overzichtelijk en kun je tijdens de opnamen gericht aan de slag.

Let op! óók voor een documentaire moet je uitdenken hoe het verhaal zich in beeld opbouwt en is dus een shotlist belangrijk.

Scene	Shot	Beschrijving	Camera	Opmerking
.....				
<i>hier zet je welke scène je opneemt (dit kun je nummers of omschrijven)</i>	<i>hier geef je aan om welk shot binnen je scène het gaat. (scènes kunnen meerdere shots hebben)</i>	<i>hier geef je een beknopte beschrijving van het dialoog, de handeling → wat gebeurt er in het beeld</i>	<i>hier geef je een beschrijving van de camera-afstand, camera-beweging en camerastandpunt.</i>	<i>hier plaats je nog even iets wat belangrijk of kenmerkend is voor het shot en je dus niet moet vergeten</i>
<i>scene 8</i>	<i>shot 5</i>	<i>Hoofdpersonage pakt de boterham en is weer gefascineerd dat er iets opstaat.</i>	<i>medium shot, een beetje van onderen gefilmd</i>	 <i>deze gezichtsuitdrukking</i>

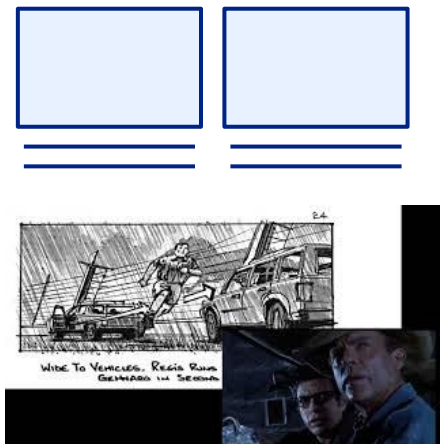
STORYBOARD

Het is een optie om ook nog een storyboard te tekenen.

Een storyboard is eigenlijk een snel uitgetekende versie van je scenario. Teken telkens de kaders en bedenk hoe je je onderwerp in beeld wil brengen.

Alle uitgetekende shots helpen je tijdens het filmen om te controleren of je alles hebt vastgelegd voor je bijvoorbeeld de set veranderd.

Het is ook een goede houvast in de montage

Dit is een voorbeeld van hoe het storyboard terugkomt in de shots van Jurassic Parc

Een draaiboek is een planning van de productiedagen. Hierin staat wanneer er wat gefilmd gaat worden en wie erbij aanwezig zijn. Je maakt hierin ook een tijdsplanning. Hoe lang je denkt met een scène bezig te zijn. Dit duurt altijd langer dan je denkt dus plan dit extra ruim in.

Je **planning** is een overzicht van je gehele product. Van pre-production tot de deadline. Houd rekening dat je minstens een maand nodig hebt voor de montage, wees dus strak en op tijd met je opnamedagen.

Tip: Plan achterstevoren. Begin bij de deadline en werk zo terug naar het begin.

Voorbeeld draaiboek:

Tijd	Scene	Locatie	Aanwezig	Overige info
....				
<i>Van hoe laat tot hoe laat ben je bezig met het opnemen?</i>	<i>Welke scène ga je opnemen</i>	<i>Waar gaat deze scène opgenomen worden?</i>	<i>Wie zijn hierbij aanwezig? Zowel cast als crew</i>	<i>Props, decor, kostuum, techniek</i>
<i>10.00- 12.30</i>	<i>Scene 12</i>	<i>Het Gerrit van der Veen College. Lokaal g11.</i>	<i>Crew: Namen van je crew. Cast: Namen van de acteurs in de scene.</i>	<i>Koffiebeker Spuibus rode verf Rugzak</i>

MATERIAAL

Je kan filmen met je eigen telefoon of met een camera van school.

Voor interviews hebben wij kleine dasspeld microfoons beschikbaar, voor opnames met camera richtmicrofoons.

Ook kun je bij de camera gebruik maken van een stabilisator en zijn er een aantal lampen beschikbaar.

Dit materiaal mag je allemaal lenen als je ouder(s)/verzorger(s) een uitleenformulier ondertekenen. De beschikbaarheid is niet gegarandeerd en kan soms ook niet een lange aaneengesloten periode. Zorg dat je op tijd een aanvraag doet (met behulp van je draaiboek) bij Roene en Sophie, je kunt mailen naar r.licht@gerritdveen.nl en s.van.broekhoven@gerritdveen.nl. Handig als je ouders al in de CC staan, dan mailen we het document.

PWS 2627

Fase 2.1

Productie

Laatste tips & tricks

In de productiefase ligt het echt in jouw handen - dit is hét moment om je planning waar te maken en je materiaal op te nemen. Plan hiervoor genoeg tijd. Hieronder staan nog een paar tips waar je tijdens de opnamen rekening mee kan houden.

Locaties

Ga je op een buitenlocatie filmen → Zorg dan dat je er ook een keer bent op het tijdstip dat je wilt gaan filmen. Kijk dan goed naar het licht en luister naar de omgeving. Maak wat foto's voor je conceptplan.

Als je op binnenlocatie werkt → maak duidelijke afspraken met die locatie. Laat ze weten wanneer je er bent, wat je komt doen en hoe lang je bezig zult zijn.

Schoon beeld

Kijk als je je shot maakt ook heel goed naar de omgeving. Geen flesjes, afval, persoonlijke spullen, random mensen in beeld? Kloppen de kostuums? En is het nog hetzelfde als in je vorige shot? Let op de continuïteit.

Catering

Zorg dat je goed voor jezelf en je crew zorgt.

Materiaal

Neem extra batterijen en opladers mee. Je wilt niet plots beperkt zijn door niet werkende techniek.

Bewaren van je opnamemateriaal

Een bestand bestaat pas als het op drie plekken staat.

Maak een OneDrive map of iCloud map aan, zet je werk op een usb of schijf én bewaar het op je geheugenkaart.

Ga uit van technische tegenvallers. Upload je eerste versies ook ergens in the cloud/op de drive. Eventueel kan je ook een roughcut versie zonder muziek of B-rol geluid exporteren en tussendoor opslaan. Mocht er iets helemaal misgaan, dan hoef je in ieder geval niet opnieuw door al je materiaal.

PWS 2627

Fase 2.2

Montage

Montage is de ordening van je opgenomen beelden en alle toevoegingen achteraf, denk aan de overgangen, specials effects, geluidseffecten, muziek, grafische teksten etc.

Netwerk Filmeducatie heeft de specifieke begrippen die komen kijken bij het monteren met een uitgebreide toelichting en voorbeelden op hun website staan. Neem dit door om jouw montage zo sterk mogelijk te maken.

Continuïteit: <https://filmeducatie.nl/kunst-continuïteit>

Overgangen: <https://filmeducatie.nl/kunst-overgangen>

Ritme en tijd: <https://filmeducatie.nl/ritme-en-tijd>

Geluid en muziek: <https://filmeducatie.nl/kunst-geluid-en-muziek>

Optioneel: **colorgrading** → Je kan je beelden iets meer sfeer (koelte, warmte, contrast etc) geven door de kleuren aan te passen. Wacht hiermee tot het einde van je montage.

Van grove edit naar eindversie

Begin na je opnamen meteen met een **grove montage** (rough cut).

Plaats eerst alle beste takes in de juiste volgorde op de tijdlijn zonder al met de lengte, effecten en perfecte overgangen bezig te zijn. Vanuit deze montage kun je beginnen met kijken naar de juiste overgangen en het ritme van de shots.

Lever je grove montage in bij je begeleider voor feedback (zoals een tussenversie van een schriftelijk onderzoek).

Dan het moeilijkste: verwijder overbodige beelden.

"Kill your darlings" als een shot niet bijdraagt aan het verhaal.

Met verhaal bedoelen we niet alleen je scenario maar ook: heeft de kijker dit 'beeld' al gezien in een vorig shot? Soms zijn dubbelingen nodig maar ze kunnen ook voor vertraging zorgen.

Tip:

Laat tussendoor je versie van montage zien aan iemand in je omgeving. Kijk met diegene mee en verplaats je, wat valt je dan opeens op? Waar duurt het opeens te lang? Waar mist nog een geluid? Bespreek ook samen: Waar komt je werk anders over dan bedoeld? Is dat erg voor de betekenis van je werk? Waar ligt het er juist te dik bovenop etc.

Montageprogramma

Je bent vrij zelf te kiezen welk montageprogramma je gebruikt.

Let op dat je tussendoor je werk opslaat. Loop je ergens tegenaan, dan kun je op YouTube duizenden video's met tips & tricks vinden. Typ je vraag of je probleem en meestal is er dan snel een oplossing gevonden.

Adobe Premiere Pro (betaald - gratis downloaden via je schoolaccount, vraag na bij ICT), Da Vinci (gratis), CapCut (gratis beperkte mogelijkheden, betaald meer), Imovie (gratis voor Apple-apparaten), Kinemaster.

PWS 2627

Fase 3

Post-Productie

Filmposter

Een onderdeel van de post-productie is je film verspreiden. In het geval van een profielwerkstuk film geldt dat je een filmposter moet ontwerpen passend bij de sfeer en inhoud van je film.

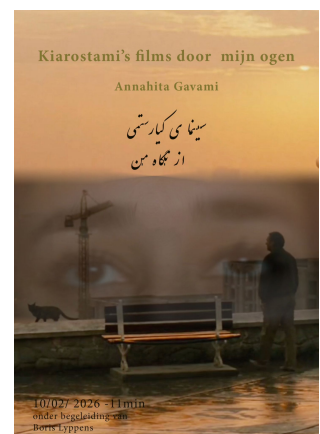
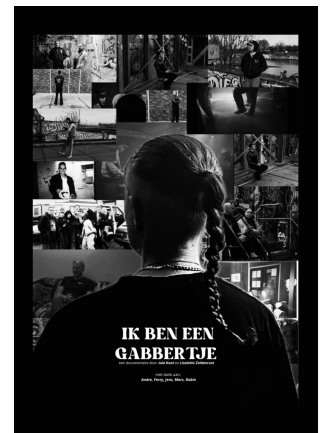
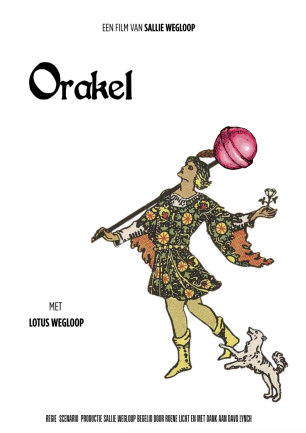
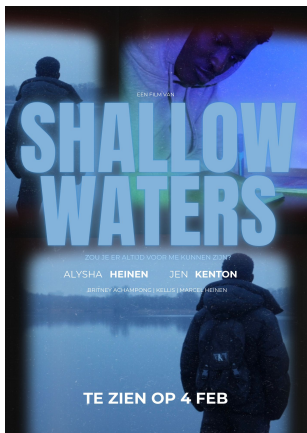
De inhoud:

1. Een kwalitatieve afbeelding - bijvoorbeeld filmstill uit je opnamemateriaal of foto die je premisse, onderwerp of een belangrijk moment goed vat.
2. Titel (mogelijk ook subtitel)
3. Jullie namen en de namen van belangrijke spelers/experts/hulp,
4. Datum van presentatie en jaar waarin jullie examen doen.
5. In een kleine zin "onder begeleiding van" en dan de naam van je begeleider(s)

Formaat

Zorg dat je in Powerpoint, Canva of Adobe is het formaat van **A2** aanhoudt: **42 x 59,4 cm**

Hieronder zie je een aantal goede **voorbeelden** van profielwerkstuk filmposters die je al zijn voorgedaan. Gebruik het ter inspiratie. Je kan natuurlijk ook kijken naar posters van bioscoopfilms.

Reflectie & Logboek

Logboek:

Hier houd je in een schema bij wanneer en waaraan je gewerkt hebt tijdens het proces, schrijf de uren op zodat je kan aantonen dat je er minstens 80 uur aan bent kwijt geweest.

Je kan dit aanvullen met foto's tijdens bijvoorbeeld de opname of post-productie dagen.

Werk je met twee begeleiders? Zorg dan dat je helder vastlegt wat je met wie hebt besproken.

Reflectie op het proces:

Van tevoren heb je goed nagedacht over wat voor film je wilde gaan maken, desondanks zijn er vast dingen anders gelopen. Op de set of tijdens de montage kwam je er waarschijnlijk achter dat dingen net iets anders waren dan je bedacht had. Wat belangrijk is, is hoe je op zo'n moment omgaat met deze situatie. **In de reflectie op het proces beschrijf je concreet waar je tegenaan bent gelopen (op zowel productioneel als op artistiek vlak) en op welke manier je tot de beslissingen bent gekomen die tot het huidige resultaat hebben geleid.**

Reflectie op het product:

Pas als je werk af is, weet je wat je gemaakt hebt. **Onder dit kopje beschrijf je de grote successen van je eindproduct:** geslaagde visies en plannen, of misschien dingen die anders liepen maar cadeautjes bleken waar je werk beter van is geworden. **Ook beschrijf je waar je werk minder sterk is geworden dan gehoopt.** Beschrijf hierbij ook wat je anders zou kunnen doen, om tot een beter resultaat te komen.

Kijk bij dit onderdeel goed naar je eigen premisse, en hoofd- en deelvragen.

Vraag je af: Heb ik onderzocht wat ik heb willen onderzoeken? Ondersteunen mijn keuzes mijn premisse? Wat had ik anders kunnen doen om de kern van mijn doel te raken? etc.

Checklist voor het inleveren

Schriftelijk in 1 bestand, opgeslagen in pdf

- ☐ Titelpagina: titel film, link naar de film, namen leerlingen, leerlingnummer, begeleider, datum
- ☐ Conceptplan:
 - ☐ premisse, doel, vorm, inhoud
 - ☐ research, inspiratie & bronnen
 - ☐ scenario / script
- ☐ Pre-productie
 - ☐ shotlist (en mogelijk storyboard)
 - ☐ draaiboek
- ☐ Post-productie
 - ☐ reflectie
 - ☐ logboek

Praktisch

- ☐ film van maximaal 10 minuten op usb in postvakje docent
- ☐ film van maximaal 10 minuten online op youtube/vimeo/onedrive
- ☐ film poster in A2 formaat

Beoordelingsformat

Beoordeling profielwerkstuk Audiovisueel

Namen leerlingen:		Docent:				Titel film:	
		Eindbeoordeling				Opmerking:	
Onderdelen	Criteria	O	V	G	U		
Conceptplan & Pre-productie (30%)	1. Doel						
	2. Vorm						
	3. Inhoud						
	4. Shotlist/storyboard						
	5. Draaiboek/planning						
	6. Zelfstandigheid en samenwerking						
	7. Communicatie en afspraken						
Inhoud (30%)	8. Zeggingskracht						
	9. Stijl						
Vorm (30%)	10. Cameravoering						
	11. Montage						
Post-productie (10%)	12. Reflectie						
	13. Filmposter						
	14. Logboek van proces						
Paraaf docent						Eindoordeel:	

Onvoldoende (cijfer tot 5,5)

Voldoende (cijfer 5,5 tot 7,0)

Goed (cijfer 7,0 tot 8,5)

Uitstekend (cijfer 8,5 tot en met 10)

Conceptplan Je vooronderzoek (concept) is compleet en uitgebreid. (Inspiratiemateriaal, makers, moodboard): Doel, inhoud en vorm zijn uitgebreid verwoord en in beeld gebracht in het concept en de premisse op een manier waarop de beoordelaar precies begrijpt wat het eindproduct inhoudt Premisse is helder verwoord en hoofdvraag is haalbaar en sluit hier inhoudelijk op aan. Het inhoudelijke vooronderzoek is betrouwbaar, uitgebreid en van toegevoegde waarde.	Stijl Je audiovisuele product laat een authentieke stijl zien. Er zijn duidelijke keuzes gemaakt waarmee een eigen beeldtaal is ontwikkeld. Het is belangrijk dat het product niet lijkt op een standaard format, maar echt een eigen identiteit heeft.	Logboek Gedurende de productie is er een zichtbaar verband tussen het concept en de uitvoering. De premisse wordt zichtbaar nagestreefd en in de praktijk gebracht. Proces is gedurende de productie in kaart gebracht door middel van een logboek (procesfoto's, mails, audities, meetings <u>etc</u>)
Pre-productie Pre-productie is compleet en uitgebreid (planning, draaiboek, shotlist/storyboard, taakverdeling, scenario) Je haalt je deadlines/ Je maakt afspraken en houdt je hieraan. Je communicatie met je team en begeleiders is helder. Je kunt zelfstandig het proces op gang houden en bent in staat een (creatief) onderzoek te doen.	Cameravoering Er is sprake van een visuele "taal" in het audiovisueel product. Er zijn afgewogen keuzes in camerabewegingen, afstand, standpunt, kadrering en perspectief die bijdragen aan de zeggingskracht (thema, emotie). Het moet dynamisch en passend zijn bij de scènes en de toon die je wilt neerzetten.	Poster Filmtitel vat de premisse van de film, maakt nieuwsgierig maar verklapt niet alles. Posterbeeld is kwalitatief, uitnodigend en passend bij de sfeer van de film.
Zeggingskracht Je audiovisuele product heeft een helder thema/ onderzoek / heeft zeggingskracht (vertelt een verhaal). Het verhaal moet niet alleen visueel aantrekkelijk zijn, maar ook inhoudelijk relevant.	Montage Er zijn afgewogen keuzes gemaakt in de timing van shots, overgangen en de samenstelling van de beelden die de boodschap van het audiovisuele product versterken Geluid, muziek, grafische elementen zijn kwalitatief en passend zijn bij de scènes en de toon die je wilt neerzetten.	Reflectie Reflectie geeft uitgebreid inzicht in zowel artistieke- als productionele uitdagingen, verrassingen, afwegingen en beslissingen m.b.t. het proces Het eindproduct wordt in verband gebracht met de premisse en de hoofdvraag.

